

Hz. Muhammed'in (asm) evlilikleri

Ülkü Meçoğlu: “Peygamber Efendimizin (asm) mübarek eşleri ile ilgili kısaca bilgi vererek, birden fazla kadınla evlenmesinin hikmetlerini açıklar mısınız?”

Peygamber Efendimiz'in (asm) birden fazla kadınla evlenmesi ile ilgili olarak bütün vesveseleri izale edecek biçimde Bediüzzaman Hazretleri öyle bir cümle sarf ediyor ki, bin vesveseyi reddediyor, bin hikmeti içinde barındırıyor. Bediüzzaman diyor ki: “Evet, on beş yaşından kırk yaşına kadar, hararet-i gariziyenin galeyanı hengâmında ve hevesât-ı nefsanîyenin iltihabı zamanında, dost ve düşmanın ittifakıyla kemâl-i iffet ve tamam-ı ismetle Haticetü'l-Kübrâ (r.a.) gibi ihtiyarca birtek kadınla iktifa ve kanaat eden bir zâtın, kırktan sonra, yani hararet-i gariziye tevakkufu hengâmında ve hevesât-ı nefsanîyenin sükûneti zamanında kesret-i izdivaç ve tezevvücâtı, bizzarure ve bilbedâhe, nefsanî olmadığını ve başka ehemmiyetli hikmetlere müstenit olduğunu, zerre kadar insafı olana ispat eder bir hüccettir.”¹

Peygamber Efendimiz (asm) ulü'l-azm validemiz (ra) ile evlendiğinde yirmi beş yaşında idi ve henüz kendisine Peygamberlik verilmiş değildi. Hazret-i Hatice validemiz (ra) ise o sırada kırk yaşında bulunuyordu ve dul idi. Peygamber Efendimiz'e (asm) kırk yaşında peygamberlik verildiğinde yalnız Hazret-i Hatice validemiz (ra) ile evli bulunuyordu. Hazret-i Hatice validemiz (ra) o sıralarda elli beş yaşlarında idi. Kendisine ilk inanan, ilk teselli veren, ilk yardım eden, ilk kol kanat geren Hazret-i Hatice validemiz (ra) oldu. Peygamberlik döneminin ilk dayanılmaz çilelerine birlikte göğüs gerdiler, müşriklerin ilk baş döndürücü eziyetlerine birlikte katlandılar. Hicretten üç sene öncesine kadar Mekke döneminin ilk on senelik fırtınalı hayatında Hazret-i Hatice validemiz (ra) hep Peygamber Efendimiz'le (asm) birlikte bütün müşrik baskılarına göğüs gerdi, Allah Resûlünü (asm) bir başına bir an yalnız bırakmadı. Vefat ettiğinde altmış beş yaşında idi. Peygamber Efendimiz (asm) ise o sıralarda kırk dokuz yaşlarında bulunuyordu, Hazret-i Hatice validemizden (asm) başka da eşi yoktu.

Resûl-i Kibriyâ Efendimiz (asm) elli yaşlarında, yine kendisinden beş yaş büyük olan ve o sıralarda elli beş yaşlarında bulunan beş çocuk annesi Hazret-i Sevde validemiz

(ra) ile evlendi. Kocasını öldükten sonra Mekke'nin o sıkıntılı günlerinde müşrik akrabaları yanına dönmek zorunda kalan mücahide ve kahraman Hazret-i Sevede validemiz (ra) böylece Peygamber Efendimiz'in himayesi altına girmişti.

Peygamber Efendimiz (asm) hicretin birinci yılında Hazret-i Âişe (ra) ile evlendi. Hazret-i Âişe (ra) genç bir kabiliyet idi. Zeki, kabiliyetli, hafıza ve muhakeme gücü yüksek ve fakih olan Hazret-i Âişe validemiz (ra) dinimizin kadınlarla ilgili birçok hükmünü ve sünnetin kadınları ilgilendiren kısmını rivayet etmiştir.

Allah Resulü (asm) hicretin üçüncü yılında sâlihâ bir hanım olan ve kocasını öldüğü için dul kalan Hazret-i Hafsa validemiz (ra) ile evlendi. Daha sonra Ubeyde bin Haris'in (ra) Bedir'de şehit olduktan sonra dul kalan asalet sahibi eşi Hz. Zeynep (ra) ile evlendi. Hazret-i Zeynep validemiz (ra) üç ay sonra vefat etti.

Peygamber Efendimiz (asm) hicretin dördüncü yılında, Uhud'da şehit olan Abdullah bin Abdu'l-Esed'in (ra) mübarek hanımı Hazret-i Ümmü Seleme (ra) ile evlenerek yetim dört çocuğu ile birlikte himayesi altına aldı. Hazret-i Ümmü Seleme validemiz (ra) fıkıh ilmini iyi biliyordu.

Peygamber Efendimiz (asm) hicretin beşinci yılında, Hazret-i Zeynep bint-i Cahş (ra) ile evlendi. Hazret-i Zeynep validemiz (ra) akıllı, dirayetli, zeki ve asil bir kadındı. Peygamberimizin (asm) Hazret-i Zeynep (ra) validemiz ile nikâhı bizzat Cenâb-ı Hak tarafından kıyılmıştır. Âyet aynen şöyledir: "Vaktâ ki Zeyd, o kadından ilişigini kesti; biz onu sana nikâhladık. Ta ki oğullukların ilişik kestikleri zevcelerinde mü'minlere bir darlık olmasın, Allah'ın emri yerine getirilmiş bulunuyor." 2 Zeyd Hazretleri Peygamber Efendimiz'in (asm) evlâtlığı idi ve Hazret-i Zeyneb'in (ra) kocası idi. Cahiliye devrinde kişi evlâtlığının karısını kendine nikâhlayamazdı. Sırf bu batıl uygulamayı yıkmak ve kişiye evlâtlığının karısını gerektiğinde nikâhlama yasağını kaldırmak hikmetiyle, bir peygamber hanımı olmaya lâayık yüksek istidada sahip Hazret-i Zeyneb'in Zeyd'den boşanması ve Hazret-i Peygamber'e (asm) nikâhlanması işinde vahyin doğrudan dahil bulunduğunu görüyoruz. Peygamber Efendimizin (asm) bu evliliğinin, evveleminde "bir hükmün doğru anlaşılması" hikmetine bağlı olduğunu bizzat Kur'ân bildiriyor.

Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) aynı sene Müreysi gazasında öldürülen müşrik Müsâfi bin Safvan'dan dul kalan ve esir alınmış bulunan Hazret-i Cüveyriye (ra) ile evlendi.

Peygamber Efendimiz (asm) hicretin yedinci senesinde, Hazret-i Safiyye (ra) ile ve daha sonra da kocasının ölümü ile dul kalan Hazret-i Meymûne (ra) ile evlendi.

Bilindiđi gibi Mekke'de tevhid mücadelesi veren Peygamber Efendimiz, Medîne'de İslâm dininin sosyal, siyasal, kişisel, ailevî bütün hükümlerini teşri kılmıştır. İslâm dini Medine'de gelişmiş ve toplumun bütün kesimlerini içine alan, insan hayatının bütün ayrıntılarını, inceliklerini ve esaslarını kucaklayan hükümler getirmiştir.

Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle, Peygamber Efendimizin sözleri gibi, fiilleri, halleri, tavırları ve davranışları da İslâm dininin kaynağı idi. İslâm dininin zahiri hükümlerini nasıl sahabeler yüklenmişlerse, gizlilik taşıyan mahrem meselelerini de yüklenen ve rivayet eden akıllı, dirayetli ve takva sahibi hanımlara ihtiyaç vardı. Çünkü dinimiz hükümlerinin ve ahkâmının hemen yarısını, kadınlarla ilgili meseleler oluşturuyordu. Bu önemli görevi yüklenecek ve Müslümanlara bildirecek üstün meziyetli ve farklı kabiliyetlere sahip birden fazla hanım Peygamberimizin nikâhında olmalıydı. İşte Peygamber Efendimizin pak zevceleri bu vazifeyi bilfiil yapmışlardır.³ Her biri farklı üstün kabiliyetlerle İslâmı kavramış ve ümmete doğru biçimde ulaştırarak Peygamber Efendimiz'in nikâhı altında bulunmanın yüksek hikmetini göstermişlerdir. Allah onlardan razı olsun.

Dipnotlar:

1- Mektubat: 31.

2- Ahzab Sûresi, 33/37.

3- Mektûbât, s. 31.